

Tisková zpráva k výstavě „Dimenze teatrality“

Galerie Emila Filly v Ústí nad Labem

Vystavující umělci: Barbara Steppe (DE), Peter Wächtler & Andreas Wegner (DE), Josef Daněk & Blahoslav Rozbořil (CZ), Michal Murin (SK), Jiří Surůvka (CZ), Klaus Richter (DE)

Kurátorka: Vendula Fremlová

Termín konání výstavy: 29. 11. 2012 - 23. 1. 2013.
Galerie bude uzavřena od 23. 12. 2012 do 1. 1. 2013.

I přesto, že je divadelní rozměr integrální a přirozenou součástí aktuální umělecké tvorby, je reflexe teatrality a teatralizace stále jaksi stranou. Jedním z možných vysvětlení tohoto odstupu může být fakt, že slova „teatralita“, „teatrální“, „teatralizované“ (natož pak česká varianta termínu divadelnost, divadelní atd.) bývají v uměleckém diskurzu vnímána s určitým despektem a často přinášejí negativní konotace. Bývají totiž považována za synonyma přebujelosti, zbytnění, nadbytečné narativnosti, deskripce, která jsou v době převládajícího (neo)konceptuálního uvažování vnímána jako zátěž.

I z těchto důvodů se mezinárodní výstava „Dimenze teatrality“ pokouší nahlédnout velice pružnou, pohyblivou a oboustranně přístupnou hranici mezi performance a divadlem, v obecnějším smyslu slova mezi vizuálním uměním a divadlem, a to prostřednictvím konceptu teatrality, jenž si vypůjčuje z aktuální (především německé) teatrologie. Zde je teatralita vnímána v užším pojetí jako specifická umělecká forma, v širším jako komunikační modus. Vybraní umělci a umělecká díla prezentují obě zmiňovaná pojetí. Vidíme jednak tendování k ryze divadelním formám, které jsou často dány využitím divadelního jeviště. Tím je stanoven i relativně „klasický“ způsob vnímání diváka (Barbara Steppe, Michal Murin, Jiří Surůvka), který je však problematizován vlastní prezentací díla v galerijním prostoru. Dále se zde objevují významové rámce, které s pojmem „divadlo“ (divadlo jako estetická forma) jednoznačně souvisejí, jako například „kabaret“ (Jiří Surůvka), „klatn“, „maska“ (Klaus Richter), rekvizity (Michal Murin, Josef Daněk & Blahoslav Rozbořil, Jiří Surůvka) Širší pojetí teatrality jako ostentativního jednání se silným komunikativním potenciálem bychom mohli apriori vztáhnout na všechny performance nebo akční umění obecně, tedy i na všechna prezentovaná díla. Zde se přístup jakoby obrací – to, co nesé znaky teatrality, je primárně situováno mimo divadlo. Teatralita je objevena ve veřejném prostoru, respektive prostřednictvím teatralizovaného jednání a chování je objeven a odhalován charakter veřejného prostoru (Peter Wächtler & Andreas Wegner, Klaus Richter), včetně prostoru mediálního (Josef Daněk & Blahoslav Rozbořil, Depresivní děti touží po penězích).

Právě schopnost uměleckých děl odhalovat konfrontaci s teatralitou a teatralizovaným jednáním běžný život, společnost, veřejný i mediální prostor včetně všech jeho omezení, posunuje vyznění děl od hříčky či vtípu k mnohem závažnějším obsahům. Přidává jim tak na závažnosti a přitom jim neubírá nic z jejich působivosti, vtípnosti a zábavnosti.

K výstavě vyjde katalog.

V rámci vernisáže výstavy dne 28. 11. 2012 proběhne performance Josefa Daňka.

V rámci výstavy bude realizována hra Barbary Steppe 22/12, jejíž veřejná prezentace se uskuteční v Činoherním studiu v Ústí nad Labem dne 4. 12. 2012.

Součástí výstavy je též projekt Reliquiarum uměleckého uskupení Depresivní děti touží po penězích (CZ), který bude prezentován v Galerii Emila Filly dne 11. 12. 2012.

Výstava Dimenze teatrality včetně katalogu k výstavě je pořádána za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti, Ústeckého kraje, Fakulty umění a designu Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem.

Výstavní a doprovodný program Galerie Emila Filly je v roce 2012 organizován s laskavou podporou následujících institucí: Ministerstvo kultury České republiky, Město Ústí nad Labem, Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

dimenze teatrality the dimension of teatrality

Otevřeno: Út – Pá 10 – 13,
14 – 18 hodin, So 10 – 14 hodin.
Každou středu volný vstup.

Galerie Emila Filly,
budova SCHIFR-AC, s. r. o.,
(areál Severočeské armaturky),
Jateční 1588/49,
Ústí nad Labem
www.gef.cz